

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

1 Quis possit ferre interdictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

DISPUTATIO XXXVI.

De Causis interdicti.

POST effectum consideratio- nem sequitur ut de causis dica- mus. Supponimus autem in hac censura locum habere qua- tuor communia causarum genera, quæ de censuris in communi declarauimus, de quibus in hac disputatione sigillatim dicemus: quia suppositis, quæ in superioribus tractata sunt, breuiter possunt expediti.

SECTIO I.

Quis possit censuram interdicti ferre.

REGULE generales in superiori- bus tradite, hic applicandæ sunt. Prima est interdictum posse & ab homine, & à iure ferri. De homine id constat communi vñ Ecclesiæ, & ex dictis supra de potestate ferendi has censuras; nam hæc potestas in hominibus residet, & ex multis iuri- bus, quæ hoc supponunt, vt cap. Vltimum de Sent. excommun. in sexto, cum similibus. Denique est res indubitata, & de fide. De iure etiam id constat ex eisdem principiis; & inferius afferemus, & declarabimus varia interdicta, quæ ipso iure lata sunt.

Secunda regula est, eum posse hanc censuram interdicti ferre, qui potest excommunicare, vel sus- pendere: quæ insinuat in cap. Cum Ecclesiæ, de Offic. ordin. Vbi quoad hoc excommunicatio, & interdictum æquiparantur. Et communiter recipi- tur, vt videre licet in Syluestro Interdictum, 3. quæst. 3. Couarr. in cap. Alma, part. 2. §. 2. nu. 6 Nauarr. cap. 27. num. 168. Soto in 4. dist. 22. quæstio. 3. art. 1. con- clus. 2. Ratio tradita est supra disp. 2. §. de Susp. sect. 1. quæ ibi videri potest, nam eadem omnino hic lo- cum habet. Solum est hic aduertendum, hanc regu- lam intelligendam esse de interdicto absolute, non descendendo ad determinatam speciem interdicti localis. Nam multi prælati videntur in Ecclesia ha- bere potestatem ferendi censuras, & interdictum personale, qui non possunt ferre interdictum loca- le, quod de Prælati religionum notauit Soto supra: de quibus saltem constat non esse in vñ, vt ferant interdictum locale, nisi fortasse vbi in aliquo oppi- do habent iurisdictionem Ecclesiasticam fori contentiosi, & quasi Episcopalem. Ratio autem esse videtur, quia iurisdictione horum prælatorum magis est in personas, quam in territoria, aut loca: & ideo magis possunt ferre censuras in personas, quam in loca: agimus autem de potestate ordinaria: & non delegata.

Atque hæc ratio maxime conuincit de interdicto generali loci. De interdicto enim speciali in propriis Ecclesiis, vel domibus non videtur eadem ratio: quia talia loca regulariter exempta sunt & eorum iurisdictioni subiecta: cur ergo non poterunt in eis tale interdictum ponere? Sed, quidquid sit de abso- luta potestate, & iurisdictione, vñ nō est receptum, vt talia interdicta ab his prælati ponantur: vel quia sunt media improporionata ad modum, finem reli- giosi regiminis: vel quia generaret scandalum in populo, & res esset Episcopis, & aliis prælati Eccle- siarum odiosa. Et ob has fortasse causas eis etiam non est data huiusmodi potestas, & iurisdictione; vel per contrariam consuetudinem eam amiserunt.

Ex his regulis sequitur, quoad interdicta à iure Fr. Suarez tom. 5.

A eum posse ipso iure interdictum ferre, qui potest co- dere canonicum ius, & sub censuris ad illud obliga- re. De qua potestate, & de habentibus illam satis di- ximus tranctado de censuris in commun. Similiter, quod spectat ad hominem, duobus modis potest homo habere hanc potestatem, scilicet ordinariam, & delegatam sicut de censura in comm. diximus, & in particulari de interdicto probari potest ex c. Sane, 2. de Offic. deleg. & ex cap. Episcoporum. de Priuileg. in sexto. Et ratio est eadem, quia hæc potestas non potest esse in hominibus, quin in aliquo sit æquam propria & ex officio, quod est esse ordinariam: & in- de sit vt etiā delegari possit, quia nec ex parte pote- statis repugnat quin delegabilis sit, nec ex parte iu- dicio ordinarij, quin delegare eam possit. Est autem hæc potestas ordinaria in Episcopis, vt constat ex dict. cap. Episcoporum, & aliis citatis, & ex cap. Cum & plantare, §. Excommunicatos, de Priuileg. Et ratio est, quia illi habent ordinariam, & principalem iuris- dictionem Ecclesiasticam fori contentiosi. Constat autem sub Episcopis à fortiori comprehendere eorum superiores, præsertim Pontificem, Concilium gene- rale, & alios de quibus supra de censuris in commu- ni satis dictum est. Comprehenduntur etiam illi, qui participat Episcopalem iurisdictionem, vt sunt c. Sede vacante, & c. de quibus eodem cano. loco dictum est.

Specialiter autem hic dubitari solet, an capitulum Cathedralis Ecclesiæ possit censuram illam ferre, etiam quando Sedes non vocat. Et ratio dubitandi potest sumi ex c. Cum inter, de Consuet. ibi, Super eo quod dicti canonici generale interdictum ab Episcopo ve- stro, vel à vobis (id est à Decano, & Capitulo) in ciuitate Cenomanensi positum non seruabant, &c. Quæ verba supponunt, iuterdictum non tantum ab Episcopo, sed etiam à Capitulo solere ferri, constatque ex eo- dem textu tale interdictum fuisse validum. Nam Pontifex seruari illud præcipit non obstante con- suetudine contraria. Dicendum vero est Capitulum iure ordinario non habere potestatem ferendi in- terdictum: quod sentiunt communiter Canonistæ in cap. Quæ sunt, de his, quæ sunt à maiori parte Ca- pituli, & Panormitanus in dict. cap. Cum inter, & lo- annes de Lignan. in tractatu de interdicto, Couarr. dicit n. sexto, colligiturque ex dict. ca. Quæ sunt, vbi dicitur interdictum à canonicis vel canonicis pos- tum sine consensu Episcopi non esse ab Episcopo seruandum, vel permittendum ab aliis seruari. Et ratio est, quia viuente Episcopo Capitulum non ha- bet ordinarie iurisdictionem fori contentiosi in ter- ritorium, & ciuitatem Episcopalem. Propter dic- tum cap. Cum inter, addendum est cum eisdem Do- ctoribus, ex consuetudine, vel priuilegio aliquan- do habere Capitulum hanc potestatem. Quod con- firmari etiam potest ex cap. Si canonici, & cap. Quam- uis, de Offic. ordin. in sexto, vbi de cessatione à diui- nis est sermo, & forma, ac modus eam imponendi præscribitur: de qua forma, an seruanda etiam sit interdicto, infra dicetur. Potest autem ex dict. cap. Cum inter, animaduerti differentia inter Episcopum & capitulum, etiam quando potest ferre interdi- ctum generale in totum Episcopatum, Capitulum vero solum in ciuitate Episcopalem, vt patet ex ver- bis textus supra citatis. Et ratio esse videtur, quia nec priuilegium, nec consuetudo amplius exten- derentur rationabiliter: & ideo nunquam extendi solent.

Rursus inquiri potest, an è conuerso possit Epi- scopus interdictum ferre sine consensu Capituli. Ali- qui Doctores absolute negant, ob cap. de Excessi- bus Prælatorum ibi, Aut sine iudicio Capituli eorum Ecclesias interdicere, &c. Sed in primis textus ille non loquitur generaliter de omni interdicto, sed de illo, quod in clericos vel eorum Ecclesias fertur: nam in fauorem clericorum specialiter decretum illud

Ccc 3

condi-

Quis possit interdictum ferre. Ab homine dupliciter ferri potest.

Quis illam habeat ordinariam.

An illam habeant capitula Cathedralis Ecclesiæ.

Conclusio.

Panor. Ioann. de Lignan. Couarr.

An Episcopus possit sine consensu Capituli interdictum ferre.

C. *Quasuit de his, quae sunt à maiori parte Capituli, ibi Interdictum sine tuo, & aliorum consensu fratrurn possum observare non debes, &c.* Vbi uterque consensus videtur requiri, quamvis non satis explicetur utrumque esse necessarium. At vero supra annotavimus, tractando de suspensione, hæc, & similia iura contraria consuetudine, Episcoporum præscriptione derogata esse: atque ita potest Episcopus sine consensu Capituli interdictum ferre tam in clericos, quam in illos, quod etiam satis confirmat capit. 3. de consuetudine in 6. & iuuat capit. 3. extra eodem. Et hæc sufficiunt de ordinaria potestate.

conditum est, ut constet ex principio ipsius ca. & ratione eius. Vnde generalius posset hoc probari ex ca. *Quasuit*, de his quæ sunt à maiori parte Capituli, ibi *Interdictum sine tuo, & aliorum consensu fratrurn possum observare non debes, &c.* Vbi uterque consensus videtur requiri, quamvis non satis explicetur utrumque esse necessarium. At vero supra annotavimus, tractando de suspensione, hæc, & similia iura contraria consuetudine, Episcoporum præscriptione derogata esse: atque ita potest Episcopus sine consensu Capituli interdictum ferre tam in clericos, quam in illos, quod etiam satis confirmat capit. 3. de consuetudine in 6. & iuuat capit. 3. extra eodem. Et hæc sufficiunt de ordinaria potestate.

De potestate vero delegata, seu ex commissione, si de facto inquiratur, qui illam habeant, non est res, quæ sub scientiam cadat: nam pendet ex voluntate delegantis. Si vero de capacitate agatur, qui scilicet sint capaces huius potestatis, & à quibus delegari possit, hoc satis tractatum est de celsuris in communi, nec aliquid speciale hic occurrit. Cætera vero, quæ hic desiderari possent, complebuntur sectione sequenti propter habitudinem, quæ inter eum, qui interdicere, & eum, qui interdicti potest, interuenit.

SECTIO II.

Qui possint interdicti.

De interdicto locali.

SUPPOSITIS diuisionibus interdicti superius traditis. Dicendum est primo, locum tam generalem, quam particularem interdicti posse. Hoc satis constat, ex doctrina data circa ipsas diuisiones. Quæri autem potest primo, an vniuersa Ecclesia interdicti possit, vel, quod idem est, vniuersa terra: nam, quantum ad spacia locorum, Ecclesia ex se per vniuersum modum extenditur. Certum est igitur, neminem præter Romanum Pontificem posse vniuersam Ecclesiam interdicere: neque etiam Concilium generale sine approbatione, & consensu ipsius Pontificis, saltem ipso viuente: quia nullus habet absolutam iurisdictionem in vniuersam Ecclesiam præter ipsum Pontificem: interdictum autem sine iurisdictione poni non potest. Dico autem, *ipso viuente*, quia vacante Sede Apostolica, generale Concilium rite congregatum vniuersalem hanc iurisdictionem habet, quoad vim directiuam, & coerciuam saltem pro eo tempore: de quo alias. Summus ergo Pontifex potest in vniuersam Ecclesiam interdictum indicere, diuisione, seu distributive, id est in quamcunque Ecclesiæ partem: quia in quamcumque habet sufficientem iurisdictionem, & ubique potest subesse aliquando legitima causa vtendi illa, ut per se clarum est. Collectiue autem loquendo de tota Ecclesia, quamuis nude & quasi speculatiue, considerando, vel potestatem ex parte Pontificis, vel capacitatem ex parte loci, ex neutro capite repugnet tale interdictum: quia potestas Pontificia vniuersalissima est, & in ipso loco non potest fingi repugnancia, propter solam amplitudinem eius: nihilominus tamen, moraliter loquendo: tale interdictum est impossibile: quia nec potest occurrere legitima causa ad illud imponendum, neque esse in Ecclesiæ ædificationem, sed potius in destructionem.

Deinde interrogari potest, quantus locus interdicti possit ab Episcopis summo Pontifice inferioribus. Hæc autem loci quantitas non potest mensurari per locales terminos physicos, ut sic dicam nam hoc modo ex parte loci non repugnat amplissimum quemque locum interdicti, ut ex superiori puncto facile constat. Solum ergo tractari potest de

terminis iurisdictionis. Et hoc modo, certum est, totam diocesim cuiuscumque Episcopi posse ab eo interdicti, non tantum diuisione quamcumque partem eius, sed etiam collectiue simul totam: quia habet Episcopus sufficientem iurisdictionem in totam diocesim ad hunc effectum, & aliquando potest interuenire sufficiens causa, quamuis rara sit, nã grauisima, & valde generalis esse debet. Neque oportet excipere loca ex præterita interdicti contenta, quia illa etiam generali interdicto comprehenduntur, ut constat ex cap. *Cum inter*, de Consuetudine, & ex aliis supra tractatis.

Solum ergo superest interrogandum, an possit Episcopus particularis generalem interdicti sententiam extra terminos suæ diocesim extendere ex vi ordinariæ iurisdictionis: nam de delegata superiore, & habente iurisdictionem magis vniuersalem, nulla est difficultas. Ad hoc autem breuiter dicendum est, per se, directe non posse, quia extra suam Diocesim iurisdictionem non habet: sententia autem sine iurisdictione lata nulla est. Indirecte autem, & quantum necesse est, ut interdictum latum in totam Diocesim propriam non contemnatur aliquantulum extendi potest extra terminos propriæ Diocesim virtute iuris communis, quod hanc extensionem fecit, vel totum illum locum subiecit, quantum ad hunc effectum, Episcopali iurisdictioni in cap. *Siquis*, de Sentent. excommun. in sexto, ut in disput. prim. huius materiæ latius diximus. Dices, aliquando potest Episcopus interdicere personam existentem in aliena Diocesi: ergo & locum. Item potest interdicere subditum alterius Diocesim, si in propria versetur, & in ea delinquit: ergo etiam poterit locum alterius Diocesim interdicere, si suus subditus in eo versetur, & in eo delinquit. Ad priorem partem responderetur negando consequentiam, quia persona potest mutare locum, & manere sub iurisdictione eiusdem Episcopi, si non mutet domicilium: & in eo casu potest Episcopus subditum suum in aliena Diocesi existentem interdicere, quia in illum retinet iurisdictionem, ut latius diximus de censuris in communi. Secus autem est de loco, quia in illum nullam iurisdictionem habet. Similiter ad aliam partem negatur consequentia quia persona delinquens in alterius Diocesi sit et subdita ratione delicti: locus autem, in quo alienus subditus peccat, non propterea subiicitur Episcopo ipsius delinquentis sed potius ipse delinquens subditur Episcopo loci: quia in ipso, & non in loco existit causa, & culpa delicti. Quæ ratio, etiam in interdicto speciali loci, locum habet & ideo in illo etiam tota hæc doctrina procedit. Est etiam alia ratio, quia interdictum loci non tam est graue in loco, quam personarum, quæ ad locum pertinent, non potest autem vnus Episcopus propter delictum sui subditi, personam sibi non subditam grauari interdicendo locum ipsorum in aliena Diocesi existentem, etiam si in illa proprius subditus peccet. Atque hæc ratio (ut hoc obiter expediamus) etiam probat, quamuis vnus Episcopus possit personale interdictum speciale ferre extra propriam Diocesim, non tamen generale, quia ferret illud in personas sibi non subditas, quod facere non potest.

Tandem dubitari potest, an loca non sacra, seu rebus diuinis non deputata interdicti possint. Quod quidem dubium non habet in interdicto generali, nam ex dictis superius disputatione 32. constat, interdictum generaliter aliquo loco, interdicti omnia particularia loca etiam non sacra, de interdicto autem particulari oritur nonnulla dubitatio ex consuetudine Ecclesiæ: quia per illud nunquam solet dub. interdicti nisi aliquod templum, seu Ecclesia in contrarium vero est, quia non videtur vlla ratio, cur non possit locus non sacer per se solus interdicti, sicut interdicti ut pars alicuius loci vniuersalis. Et reuera